

GŁOS NARODU

Nr. 21. — ROK XLII.

PONIEDZIAŁEK
21 STYCZNIA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Předpłata wynosi:

	W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
Miesięcznie	5 zł.	4-50 zł.	8 zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listy
nieoświadczone nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Ks. bisk. Jasiński honorowym obywatelem Sandomierza.

Kielce, 20. 1. (PAT). W Sandomierzu odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej, na którym jednomyślnie uchwalono nadać obywatelstwo honorowe miastu Sandomierza ks. bisk. Włodz. Jasińskiemu. Dziś o godz. 5 po południu w przepelnionej sali ratusza odbyła się uroczystość wręczenia ks. bisk. Jasińskiemu dyplomu obywatela honorowego. Wręczenia dyplomu dokonał miejscowy burmistrz, wygłaszając okolicznościowe przemówienie, w którym

podkreślił zasługi ks. Biskupa dla miasta. Wicemarszałkiem o godz. 18 odbyła się uroczysta akademja pożegnalna na cześć ks. bisk. Jasińskiego przed jego wyjazdem do Łodzi. W akademji wzięli udział przedstawiciele władz duchownych i wojskowych, duchowieństwo oraz liczne delegacje związków i organizacji ze sztandarami. Na przemówienia pożegnalne odpowiedział ks. bisk. Jasiński, dziękując serdecznie za okazane uczucia.

Rocznica powstania styczniowego w Warszawie.

Warszawa, 20. 1. (PAT). Dziś stolica uroczystie obchodziła 72 rocznicę powstania styczniowego i oddała należny hołd żyjącym uczestnikom-weteranom 1863 roku.

O godz. 12 na pl. marsz. Piłsudskiego zebrały się dziesiątki różnych organizacji i stowarzyszeń.

O godz. 12.30 przybyli na plac weterani 1863 r. prowadzeni przez członków Tow. Przyjaciół Weteranów z mjr. Wł. Dunin Wąsowiczem na czele. Zebrani w liczbie około 4 tys.

osób oddali im honory, organizacje P. W. sprezentowały broń, orkiestra zagrała hymn narodowy.

Po złożeniu przez weteranów wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, ruszył pochód pod krzyż Traugutta, gdzie wygłosił przemówienie weteran 1863 r. Mamert Vandelli, poczem złożono dwa wieńce u stóp krzyża Traugutta. — Uroczystości zakończyły się odegraniem przez orkiestrę hymnu narodowego.

Min. Beck wraca do Warszawy.

Genewa, 20. 1. (PAT). Min. Beck w towarzystwie dyrektora gabinetu Dębickiego, dyrektora Sokolowskiego i sekretarza osobistego Friedricha opuścił Genewę, udając się do Warszawy.

Zysk P. K. O. za rok ubiegły około 6 milionów.

Znacznym wzrostem wkładów.

W piątek 18 bm. odbyło się pod przewodnictwem prezesa PKO, dr. Grubera doroczne bilansowe posiedzenie Rady Zawiadawczej PKO. Po wysłuchaniu sprawozdania rachunkowego i sprawozdania komisji rewizyjnej, Rada zatwierdziła bilans PKO za rok 1934, zamykający się czystym zyskiem 5.867.695 zł. 89 gr.

Stwierdzono znaczny rozwój we wszystkich działach pracy instytucji, a w szczególności znaczny wzrost wkładów oszczędnościowych, który był prawie dwukrotnie większy, niżeli w 1933 roku.

NAUCZYCIELI ŻYDÓW NIE USUNIĘTO.

Na podanie, wniesione przez rodziców m. Białegostoku do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Brześciu nad Bugiem w sprawie usunięcia nauczycieli żydów ze szkół powszechnych, Kuratorium odpowiedziało odmownie, zaznaczając, że podanie to „nie zostało uwzględnione z braku podstaw”. Jak się dowiadujemy rodzice odpowiedzią tą nie są zadowoleni i będą w dalszym ciągu czynili starania o usunięcie nauczycieli żydów. (KAP.)

jeden z górników. Prawdopodobnie za kilka godzin zwłoki jego zostaną wydobyte na powierzchnię. Akcja ratunkowa trwa bez przerwy. Poszukiwania dwóch innych zasypanych górników prowadzi drużyna ratownicza, złożona z 16 ludzi pod kierownictwem inżynierów górników.

ZNACZNY WZROST LICZBY RADJOABONENTÓW W POLSCE.

Warszawa, 20. 1. (PAT). Według dokonanych ostatnio obliczeń, liczba radioabonentów w Polsce wynosiła na 1 stycznia br. ogółem 374.047.

W dniu 1 sierpnia 1934 roku liczba radioabonentów wynosiła 297.877 i od tej daty rozpoczyna się stały wzrost (1 września notowano 299.459 radioabonentów, 1 października — 308.690, 1 listopada — 325.020, 1 grudnia — 347.177).

Jak z powyższych obliczeń wynika, od dnia 1 sierpnia roku ub. do 1 stycznia br. liczba radioabonentów w Polsce wzrosła prawie o 80.000 osób.

SZKOŁY POŚRÓD ZWAŁÓW WĘGLA NIE MAJĄ CZEM PALIĆ!

Morawska Ostrawa, 20. 1. (PAT). W ośrodku północno-czeskiego zagłębia węglowego w Osekku zamknięto szkoły czeskie i niemieckie z powodu braku węgla. aczkolwiek wokół piętra się haldy węgla, a górnicy pracują najwyżej 4 dni w tygodniu. Przyczyną zamknięcia szkół jest to, że gmina zalega kopalniom z zapłatą za węgiel, wskutek czego kopalnie wstrzymały do stawy do szkół.

Sport.

Z hokejowych mistrzostw świata w Davos.

Drużyny biorące udział w hokejowych mistrzostwach świata w Davos podzielone zostały na następujące grupy: I gr. Szwajcaria, Węgry, Szwecja, Holandia, II gr. Niemcy Włochy, Francja Polska, III gr. Czechosłowacja, Austria, Rumunia, Belgja, IV gr. Kanada Anglja, Lotwa.

Pierwsze spotkania dały następujące wyniki: Kanada — Anglja 4:2, Węgry — Holandia 6:0, Czechosłowacja — Austria 2:1, Francja — Polska 3:2, (1:0, 2:1, 0:1), Szwajcaria — Szwecja 6:1, Włochy — Niemcy 2:0, Rumunia — Belgja 2:1, Polska — Niemcy 3:1.

Olbrzymi deficyt w budżecie Rzeszy.

Berlin, 20. I. (PAT) Według sprawozdania ministerstwa finansów Rzeszy budżet zwyczajny i dodatkowy państwa niemieckiego wykazywał z końcem listopada ub.

roku deficyt w wysokości 2.058.200.000 mk. W sumie tej mieści się już niedobór z roku poprzedniego w sumie 1.790.000.000 mk.

Olbrzymie wysyłki złota do Stanów Zjednoczonych.

Londyn, 20. I. (PAT) Istniejąca przez pewien krótki okres czasu całkowita niepewność co do dalszych możliwości wywozu złota z Europy do Ameryki ustąpiła miejsca — z chwilą pewnego wyjaśnienia się sytuacji — gorączkowej wysyłce kruszców za ocean. Korzystając z wysokiego kursu dolara, który czyni transakcje wywozowe złotem bardzo lukratywnymi, Europa wysyła do Stanów Zjednoczonych duże ilości złota, zanim ewentualny werdykt Sądu Najwyższego wpłynie na kurs zakupu złota przez Amerykę.

Istnieją obawy, że ujemny dla akcji Roosevelta wyrok Trybunału może, mimo zapowiedzianej kontrakcji rządu, doprowadzić chwilowo do wzrostu kursu dolara i spadku kursu złota. W związku z tem złoto wywożone jest w poście

chu z Londynu poprzez ocean, aby zdążyć do Ameryki i uzyskać jeszcze obecną cenę 35 dolarów za uncję.

Amerkański statek „Manhattan“, który odszedł dnia 19 bm. z Southampton, zabiera złota wartości 2 i pół miliona funtów. Niemiecki statek „Europa“ opuścił również w dniu 19 b. m. Southampton, zabierając złota za 1 i ćwierć miliona funtów. S/S „Berengaria“, który odplynął z Southampton dn. 17 bm. nad ranem, zabrał ładunek złota wartości przeszło 5 milj. funtów. Ogółem w ciągu ostatnich trzech dni wywieziono z Southampton do Ameryki złota wartości 10 milj. funtów.

Olbrzymi wywóz złota powinien się przyczynić do obniżenia kursu dolara mniej więcej do górnego punktu złota.

„Berl. Tageblatt“ przestanie wychodzić?

Kryzys dziennikarstwa niemieckiego wzmagają się.

Berlin, 20. 1. (PAT). Obiegają tu uporzycywe pogłoski, że wydawany w Berlinie dziennik „Der Deutsche“, oficjalny organ Frontu Pracy, począwszy od 1 lutego wychodzić będzie tylko raz na tydzień. Według innych, niesprawdzonych wersji, kryzys dziennikarstwa niemieckiego nie ominął również i „Berliner Tageblattu“. Mówi się, że o ile nie nastąpią niespodziewane zmiany, „Berliner Tageblatt“ ma rzekomo z początkiem marca zawiesić swe wydawnictwo.

MIN. LAVAL ODJECHAŁ DO PARYŻA

Genewa 20. I. (PAT). Minister Laval wyjechał dziś z rana do Paryża, lecz znaczna część delegacji francuskiej pozostała w Genewie wobec wyznaczenia na poniedziałek posiedzenia Rady Ligi Narodów.

DALSZY UCHODŹCY Z SAARY.

Paryż, 20. I. (PAT). Do Tuluzy przybyła trzecia partja uchodźców z Saary. Liczy ona 248 osób.

Praca w zakładach Citroena będzie podjęta.

Paryż, 20. 1. (PAT). W ciągu dnia wczorajszego odbywały się w ministerstwie finansów rozmowy pomiędzy dyrektorem Baumgartenem a przedstawicielami różnych grup przemysłowych i finansowych celem doprowadzenia do fi nansowej reorganizacji zakładów Citroena. W godzinach wieczornych rozmowy te, po rozwiązaniu większości spraw spornych, weszły w decydującą fazę. Pozostaje jedynie do uregulowania kilka szczegółów, które będą przedmiotem nowej wymiany poglądów z początkiem przyszłego tygodnia. Przewidziane jest utworzenie nowego towarzystwa, które pozwoli na podjęcie normalnej pracy w większości fabryk Citroena.

AKCJE KOPALN FRANCUSKICH ZYSKAŁY NA KURSIE.

Paryż, 20. 1. Zaznaczyła się tu zwyczajna kursów akcji. Podniosły się szczególnie kursy akcji towarzystw węglowych, gdyż przyłączenie Zagłębia Saary do Niemiec uwalnia kopalnie francuskie od jego bezpośredniej konkurencji w dostaci około 10 milionów ton węgla, sprzedawanych rocznie do Francji.

Z poszczególnych akcji towarzystw węglowych

wych zyskały najwięcej akcje komp. Lens, które z 348 podskoczyły na 374, czyli przeszło o 10 proc. Akcje komp. Aniche podniosły się z 1506 na 1575.

Po decyzji Ligi Narodów, przyznającej ostatecznie Zagłębie Saary Niemcom, oczekują dalszego wzrostu akcji towarzystw węglowych.

Urzednicy belgijscy przeciwko obniżce poborów.

Bruksela 20. I. (PAT). Urzednicy państwowi zorganizowali dziś manifestację uliczną jako protest przeciwko ostatnim projektom rządowym o redukcji uposażeń urzędniczych.

Bruksela, 20. I. (PAT). Manifestacje urzędnicze zostały zakończone wieczorem wielkim meetingem, którego delegację przyjął premier Theunis. Gdzieniedzie na ulicach doszło do drobnych starć z policją. — Aresztowano 5 manifestantów.

BURZE ŚNIEŻNE W STANACH ZJEDN.

Nowy Jork 20. I. (PAT). Burze śnieżne srożą się na całym obszarze Stanów Zjednoczonych, wywołując wiele nieszczęśliwych wypadków. Dotychczas zarejestrowano zgon 20 osób, wskutek mrozu. Sygnalizują o zatrzymaniu wielu pociągów w drodze.

KOMSOMOLEC ZAMORDOWAŁ „JUNKORA“.

Moskwa, 20. I. (PAT). W okolicach Smoleńska komsomolec pochodzenia kułackiego zamordował pioniera korespondenta prasy młodzieży sowieckiej (tzw. junkora).

KUPUJ Tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.
mydła, kremy, perlamy, wedy kolońskie
kosmetyki, gabki, galanterja toaletowa
złota, chemikalja i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
Ceny niskie. Ceny niskie.

Dotarto do zwłok jednego górnika.

Katowice, 20. 1. (PAT). Po 36 godzinnej akcji ratunkowej na kopalni „Wujek“, nawiedzonej katastrofą górniczą, kolumna ratownicza dotarła do miejsca, gdzie zasypany został

ANTONI ROTHE
Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879.

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 21: Agnieszki p. m., Epifanusa b. w.
Wschód słońca 7.29, zachód 16.12.
Długość dnia 8 godzin i 43 min.

Wtorek 22: Wincentego m., Gaudentego w.
Wschód słońca 7.28, zachód 16.14.
Długość dnia 8 godzin i 46 min.

MRÓZ. Wczoraj w niedzielę rankiem termometr wskazywał w Krakowie temperaturę około —13 stopni C. Kolo południa, mróz zelzał do —10 stopni C. Przez cały dzień panowała słoneczna pogoda.

NADPREZYDENT DREZNA ZOERNER OPUŚCIŁ KRAKÓW. Po obiedzie, który na część gościa wydał w sobotę prezydent Kaplicki nadprez. Zoerner udał się na „Bał Morza“. W dniu wczorajszym gość zwiedził Kraków. W czasie pobytu w Katedrze złożył wieńce na grobach Mickiewicza, Kościuszki i króla Augusta Sasa. W czasie oficjalnej wizyty w Ratuszu prezydent Kaplicki wręczył p. Zoernerowi wartościowy sztylet pochodzący z czasów saskich. Nadprezydent Zoerner opuścił Kraków w dniu wczorajszym o godzinie 5.35 popołudniu żegnany przez przedstawicieli władz. — Udał się on spowrotem do Drezna.

WYCIECZKA NIEMCÓW GDAŃSKICH, którzy zwiedzali onegdaj Warszawę, przybyła wczoraj wieczorem do Krakowa. Składa się ona z urzędników i handlowców. W wycieczce bierze udział kilku członków Senatu W. M.

NOŻEM W PIERSI. Wczoraj o godzinie 1.30 w nocy wezwano Pogotowie Ratunkowe do Śmiełany Karoliny, lat 29, dozorczyni domu przy ul. Rękawka 31, która została przebita nożem w lewą łopatkę, przez Stanisława Gawlika, lat 26 robotnika, u niej zamieszkałego. Po opatrzeniu rany przez lekarza Pogotowia Ratunkowego, ranną Śmiełaną pozostawiono opiece domowej. Powód, porachunki osobiste.

3 MASZYNKI DO STRYZENIA I 12 BRZYTEW skradł Władze Rudolfowi, Rakowicka 16, w nocy z 18 na 19 bm. nieznaną sprawcą z jego zakładu fryzjerskiego. Poza tem lupem złodzieja padł patefon walizkowy. 3 sztuki nożyczek i przybory do manicure. ogólnej wartości 255 złotych.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

Z TOWARZYSTWA POLSKO-SZWEDZKIEGO. Doroczne Zwyczajne Ogólne Zebranie Towarzystwa odbędzie się we środę 23 bm. o godzinie 6.30 wieczorem przy ul. Szpitalnej 15. II p.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO
Poniedziałek 21. I. „Carmen“.
Wtorek 22. I. „Rajski ogród“. (Gość. występ H. Ordonówny).
Środa: „To więcej niż miłość“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.
ŚWIT: Przeor Kordecki, obrońca Czesochowy.
WANDA: Czarna perła.
APOLLO: Rodzina Rotszyldów.
SZTUKA: Rewolucja śmiechu.
UCIECHA: „Młody las“ (film polski).
SŁONKO: „A. L. 14 zatonała“. (Meljo Evans, Robert Montgomery).
PROMIEN: „Niewidzialny człowiek“ i „Nowa pieśń“ z Eliza Landi.
ADRIA: „Pieśń zdobywa świat“.
BAGATELA: „Bunt w Szanghaju“. Na scenie rewja pt. „ABC“.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA. Od 21—25 bm.: „Książę Boubole“.

„CARMEN“ z E. HOFFMANOWA, S. DEBBIKIEM, E. MOSSAKOWSKIM, daną będzie dzisiaj, w poniedziałek wieczorem w teatrze m. im. J. Słowackiego.

Od soboty dnia 19 stycznia w kinoteatrze „APOLLO“

Widowisko niezapomnianego przeżycia o niesłychanie ciekawej treści!

Rodzina Rotszyldów

Loretta Young znakomity w swej niesamowitej masce Borys Karloff i bohaterki młodzieńczy Robert Young
To największy sukces kinoteatrów Europy i Ameryki!

Nadprogram: **Komedia kolorowa „Czerwony Kanturek“** Silly Symphony Walta D'sney'a Film wytwórni United Artists.

Po wielkiej czystce w Związku Legionistów

W związku z czystką, przeprowadzoną w Krakowskim Oddziale Związku Legionistów, w toku której skreślono z listy członków około 900 osób, na ogólną cyfrę 1600 członków utrzymują się pogłoski, że w dalszym ciągu pozbawionych zostanie prawa członkostwa dalszych 300 legionistów, tych mianowicie, którzy nie mogą się wykazać dowodami stwierdzającymi ich 6-miesięczną służbę frontową w Legionach.

Jak wiadomo niedawno ustąpił ze stanowiska prezesa Zarządu Okregu dr. Chan. Stanowisko to obsadzone zostanie na Zwyczajnym Walnym Zebraniu członków zwołanym na dzień 27 bm. Wśród kandydatów, którzy mają najwięcej szans na zajęcie opróżnionego przez dr. Chana stanowiska prezesa wymieniany jest dr. Korczyński, szef biura personalnego Kuratorium szkolnego

Od soboty dnia 19 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Prawdziwa uczta humoru, żartu, posenki i arcydowcipnej treści!

Rewolucja śmiechu

światłego zespołu: czteroletni cud ekranu, głośna na cały świat BOLES i wiele innych. — Śmiech, śpiew, taniec to zdrowie!

Przebieżący romans muzyczny w najsympatycznej formie fenomenalnej wystawy! — W arcydziele tem biorą udział: 1.000 najpiękniejszych dziewcząt, — 12 zespołów orkiestr — 167 aktorów — posiada 85 scen i 1628 technicznych rewelacji. — Na czele artystów tej miary: MAGDE EVANS, WARNER BAXTER, JOHN

Tragedia ojca.

Wczoraj pisaliśmy o tragicznym wypadku, jaki się zdarzył u zbiegu ulic Długiej i Pędzichów, gdzie przejechana została przez autodożkę 9-letnia Giza Drezner. Według dochodzeń policyjnych kierowcą prowadzącym auto był Rudolf Schuster. Jadąc ulicą Długa w kierunku ulicy Kamiennej, u zbiegu ulic Długiej a Pędzichów, w czasie wyprzedzania stojącego na przystanku wozu tramwajowego Nr. 3, najechał na przebiegającą przez jezdnię Drezner Bize.

Ofiarą wypadku kierowca Schuster przewiózł na stację Pogotowia Ratunkowego, skąd odstawiona została do szpitala św. Łazarza. Stan zdrowia Dreznerówny jest groźny.

Świadkiem tragicznego wypadku Dreznerówny był jej ojciec. Gdy zorientował się, że przebiegającej jezdni dziewczynce grozi wpadnięcie pod auto, usiłował pospieszyć jej z pomocą nie wiedząc, że jest to jego córka. Tragicznego odkrycia dokonał dopiero po wypadku.

Katastrofa kolejowa pod Krzeszowicami

Onegdaj odbył się w Krakowie turniej krasomówczy Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jag. Tematem turnieju było, jak już pisaliśmy, odtworzenie obrad sejmowych nad Konstytucją 3 Maja. Kurator Towarzystwa prof. Wolter zapowiedział już temat następnego turnieju. Będzie nim przebieg procesu o spowodowanie katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami.

Choroba członka trybunału

W ub. sobotę mieli udzielać wyjaśnień dalsi znawcy powołani przez prokuratora w procesie o spowodowanie katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami. Rozprawa została jednak odroczone wskutek zachorowania sędziego wotanta dr. Kurzera. Z tego powodu przewodniczący dr. Stubr odroczył rozprawę do poniedziałku.

Kurs rybacki w Krakowie.

Staraniem Krajowego Towarzystwa Rybackiego odbędzie się w Krakowie w dniach 11, 12 i 13 lutego br. kurs z zakresu gospodarstwa stawowego dla nodowców ryb, zarządców stawowych, instruktorów rolnych, gospodarzy wiościu oraz osób interesujących się gospodarstwem stawowym. Organizatorom udało się pozyskać jako prelegenta znanego ichtiobiologa prof. U. J. Dra Teodora Spiczakowa. Bliższych informacji udziela oraz wpisy przyjmuje Krajowe Towarzystwo Rybackie, Kraków, Batorego 18. Tel. 165-99.

Odczyty.

Powieści Wybranowskiego — odczyt pod powyższym tytułem wygłosi J. Bielatowicz w sali przy ul. Gołębiej 20, I p. w poniedziałek 21 bm. o godzinie 6 wieczór staraniem Kola Polonistów S. U. J.

„Romans zmyślenia i nioprawdy“ (Na marginesie Strobła „Tatsachenroman Process Borowska“) odczyt pod powyższym tytułem wygłosi w środę 23 bm. o godzinie 20-tej na zwyczajnym posiedzeniu Towarzystwa Lekarskiego, Radziwiłłowska 4, Prof. Dr. Leon Wachholz.

„Współczesne zagadnienia gospodarcze“ referat pod tym tytułem wygłosi Dr. R. Radzyński, radny ławnik m Krakowa i wicedyrektor Izby Handlowo-Przemysłowej na zebraniu Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego we wtorek 22 bm. o godzinie 7.30 wieczor w lokalu przy ulicy Gołębiej L. 6. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

„Z kuźni Tytana“.

ODCZYT W MUEZUM NARODOWEM.

Pod tym tytułem wygłosił w piątek, 18 bm. odczyt w Muzeum Narodowym w Krakowie Maciej Szukiewicz, kustosz Domu Jana Matejki, o twórczości genialnego malarza. Prelegent demonstrując przezręczami rysunki i szkice z Domu Matejki, podkreślił niesłychaną pracowitość sumienną i siłę intuicji artysty, który na podstawie starych pieczęci, monet, sztyletów, nagrobków itd. starał się zbliżyć w swych dziełach do prawdy historycznej. Matejko rekonstruuje w nowych dziełach malarskich życie ubiegłych epok był najbardziej sumiennym archeologiem i skrupulatnym badaczem. Jego „Album ubiorów w Polsce“, które stworzył jako 22 letni młodzieniec, jest kopalnią wzorów ubiorów w Polsce wszystkich stanów i dworu królewskiego od początku XII wieku do roku 1793.

Jako malarz zabytkowej architektury przekazał Matejko potomności wiele rysunków i szkiców interesujących dawnych budynków i zamków, dziś już nie istniejących z Wiśni-

cza, Dębna, Tenczynka, Rytra, Odrzykonja itd., zebranych w albumie Lowenthala.

Odczyt M. Szukiewicza, wygłoszony wobec licznie zebranej publiczności ze swadą naracyjną, z wielkim umiłowaniem przedmiotu i entuzjastycznym kultem dla genialnego malarza, rzucił wiele światła na pewne cechy twórczości mistrza Jana, mniej znane ogółowi.

Należy się spodziewać, że cenny i interesujący materiał podany przez prelegenta w odczycie będzie wydany drukiem jako cenny przyczynek do biografii Jana Matejki. (s)

„Sumienie chrześcijańskie“

W pięknej formie i z doskonałą swadą wygłosił O. E. Kosibowicz T. J. swój odczyt pt.: „Sumienie chrześcijańskie“ w Domu Katolickim w Krakowie, we czwartek 17 stycznia br. Pojęcie i słowo „sumienie“ istnieje we wszystkich językach. Jego istnienie czuje w sobie każdy człowiek, określając je jako „swoje“, ale jednocześnie jako coś mociniejszego od własnej woli

Jak się ono objawia? Jest to głos wewnętrzny, który spełnia potrójną rolę: kierownika wskazującego drogę obowiązku, świadka obserwującego czyn czy myśl ludzką w czasie ich trwania, i sędziego wypowiadającego swój sąd radością lub wyrzutami sumienia. Istnienie tych trzech form sumienia nie jest fikcją; odnajduje się je przez analizę we wszystkich kulturach, rasach, językach.

Czem zaś ono jest? Jest naszym rozumem wywodzącym się z ducha, lotnym jak duch sam, wskazującym nam drogę obowiązku, prawa. Gdyby nie było prawa, nie byłoby sumienia. Jest to zatem nie ślepy instykt, wychylający się z napaści prądów podświadomości, ale „dictamen rationis“. Jest ono w świecie duchowym tem czem jest prawo w świecie natury. Jest to prawo zatem wewnętrzne, ale i zewnętrzne; dlatego próżno, bo mylna, są teorie moralnej „autonomii“ człowieka, jego od niezawisłej suwerenności. Prawo pochodzi od Boga-Stwórcy, który wytyczył cele i drogi. Te poznaje rozum i nakłania do nich wolę. Mimo pewnych odczytów, prawo takie wyrwie w naturze człowieka, wypowiedziało się wszędzie przez te zasadnicze imperatywy: Oddawaj cześć Bogu, szanuj rodziców, nie cudzołóż, nie kradnij. W ciągu wieków prawa te i etyczne obowiązki zacierały się coraz więcej; wówczas Bóg przemówił silniej przez Dekalog, a w końcu przez Chrystusa. Chrystus żyje nadal w swym Kościele, przez który stoi na straży sumienia.

Prawo wchodzi jednak w sferę działania ludzkiego tylko za zgodą człowieka; ma on bowiem wolną wolę. Tak powstaje nieraz konflikt między rozumem a namiętnościami. Wybór, jakkolwiek jasny, jest nieraz ciężki do przeprowadzenia. Sama natura jest słaba. Temu „vae soli!“ przechodzi z pomocą łaska. „Wszystko mogę w tym, który mnie umacnia“, tak charakteryzuje tę pomoc św. Paweł. Łaska jest tem instrumentem, przy pomocy którego Bóg, jakby na harfie wygrywa tysiące subtelnych dźwięków. Bez pomocy łaski sumienie niejednokrotnie drętwieje, usypia i może zaniknąć, a conajmniej wypaczyć się. J. S.

Jubileusz Jędrzeja Cierniaka

zasłużonego działacza oświatowego.

W ostatnim czasie obchodził w Warszawie 30-lecie działalności w zakresie szerzenia kultury teatralnej wśród ludu Jędrzej Cierniak, zasłużony działacz oświatowy. P. Jędrzej Cierniak, obecnie ministerjalny wizytator oświaty pozaszkolnej, pochodzi z Zaborowa, powiatu brzeskiego. Po ukończeniu gimnazjum i po studiach na Uniw. Jag. wstąpił do Legionów, w których walczył od 1914 do 1917 r. Od r. 1917 do 1919 był on inspektorem gimnazjum W. Górskiego w Warszawie.

Cały swój talent organizatorski i artystyczny poświęcił p. Cierniak przedewszystkiem podniesieniu oświatowemu wsi, przyczem działał głównie na niwie teatrów ludowych. W r. 1908 jako absolwent gimnazjum otrzymał wraz z zespołem teatralnym ze swej rodzinnej wsi pierwszą nagrodę w konkursie teatralnym w Krakowie za wystawienie „Lobzowian“ na deskach teatru im. Słowackiego. Konkurs ten był urządzony z okazji uroczystości anieczowskich. Na terenie Warszawy podjął na nowo swą działalność w zakresie organizacji teatrów ludowych, naprzód w Zw. Teatrów Ludowych, potem w Instytucie Teatrów Ludowych, którego był inicjatorem i współzałożycielem. Z ramienia tego Instytutu p. Cierniak redaguje miesięcznik „Teatr Ludowy“. Krakowski Związek Teatrów Ludowych czyni przygotowania na luty dla uczczenia zasług jubilat, tak silnie związanego z ziemią krakowską.

Złóż składkę na powodzian!

Dzisiaj i codziennie „WANDA“ w teatrze świetnym

Rewelacja sezonu. — Sensacja dnia. — Pierwszy polski film egzotyczny, porwujący potęgą wrażeń i mocą niezwykłych przeżyć.

CZARNA PERŁA

W rolach głównych **RERI** oryginalna Tahiteanka głośna od twórczyni gł. roli w filmie „Tabu“ Eug. Gode, M. Zelichowska, **Fr. Brodniewicz.** — Nierzwykłe oryginalna treść, genialna gra głównych wykonawców emocjonalna akcja przeniesiona humorem — upajające melodie i tańce czynią z filmu tego prawdziwe arcydzieło w zechwiałowej produkcji. Początek seansów w dniu powszednie o r. 6, 7 i 9-10 w niedzielę i święta o godz. 3 popoł. Program Nr. 16. Sala ogrzana.

Sabotaże komunistyczne w Niemczech.

Monachium (PAT). W ostatnich dniach zanotowano w południowych Niemczech kilka wypadków ucieczki z więzienia osób, podejrzanych o działalność komunistyczną. Ponadto prasa donosi, że niewykryci sprawcy podpalili w bawarskiej miejscowości Kolhermoor schronisko młodzieży hitlerowskiej.

Również w Pfaffenhofen w Bawarii nowo wybudowane schronisko młodzieży hitlerowskiej, którego oficjalne otwarcie nastąpić miało 19 bm. padło pastwą pożaru.

Ponieważ zachodzi przypuszczenie, że są to akty sabotażu, władze zarządziły surowe śledztwo.

0000000

Wiosenna pogoda i mały w N. Jerku.

Nowy Jork (PAT). Po dwóch tygodniach względnie ostrej zimy nastąpiła tu wiosenna pogoda, w wyniku czego zapanowały gęste mgły. U wylotu portu nagromadziło się kilkadziesiąt parowców z Europy południowej i środkowej Ameryki oraz innych części świata. Żaden okręt nie mógł wejść do portu ponieważ pilot nie chciał wciągnąć na siebie odpowiedzialności za doprowadzenie statku do przystani. Francuski parowiec „Champlain” 24 godziny stał na kotwicy, a największy parowiec świata 56.000 tonowy Majestic znajdował się w nieprzebitej mgle 52 godziny.

NIEBYWAŁE MROZY W INDIACH.

Bombaj (PAT). Nienotowana oddawna w Indiach fala mrozów nawiedziła półwysp. W północno-zachodniej części Indostanu są setki ofiar śmiertelnych mrozu, a urodzaje uległy zniszczeniu.

00

ZACIĘTA WALKA PIRATÓW CHIŃSKICH Z POLICJĄ.

Szanghaj (PAT). Według doniesień komendy policji wodnej w Wu-Sung doszło wczoraj w pobliżu ujścia rzeki Jang-Tse do całonocnej walki między statkami policyjnymi a 50 dżonkami należącymi do piratów morskich. Cztery dżonki zostały załapane wystarczającymi do karabinów maszynowych, 8 zaś wzięto do niewoli wraz z załogą. W czasie walki poniosło śmierć 50 piratów.

Od czwartku dn. 10 stycznia w kinoteatrze „UCIECHA”

Najwspanialszy film polskiej produkcji. — Pierwszy film oznaczony najwyższą kwalifikacją artystyczną

MŁODY LAS

według Jana A. Hertza. Reżyser Józef Lejtes. W głównych rolach: Bogda, Brodzisz, Samborski, Stepowski, Jaracz, Znicz, Bednarczyk Cybulski, Balcerkiewiczówna, Turkan, Zacharewicz, Trapszo, Waiter, Kobusz. — Codz. o godz. 3½ specjalne przedstawienie porankowe Kiepury „DLA CIEBIE SPIEWAM”.

M. G. EBERHART.

OFIARA CHIRURGA.

Powieść amerykańska.
Przekład autoryzowany.

— Niech pani nie mówi głupstw. Panno Ellen — interwenjowałam energicznie, czując, że im przed jej wyproszę ją z przed oblicza sierzanta, tem będzie lepiej dla wszystkich. Panna Ash nie znalazła wcale dra Harrigana, a mnie upadło coś na podłogę.

Oczywiście nie skłamałam na 100 proc. Ale nieczyste sumienie kazało mi wyczytać w policyjnych oczach badawcze zaciekawienie. Nie wiedziałam, czy nie odkrył już swojej zguby i nie mogłam go o to zapytać. Czując się mocno niepewnie, powtórzyłam:

— Niech pani nie mówi głupstw. Widzę, że to skutek zmęczenia i zdenerwowania. Powinna pani jeszcze wypocząć przed nocnym dyżurem.

— Nie wyobrażam sobie wogóle, żeby chciała zniknąć z własnej woli. Nigdy nie był skłonny do pustelniczego życia. Jeżeliby się stąd wydal, to tylko do własnego domu, a tam go niema.

— Panie Kochany — rzekł w przystępie głębszej serdeczności sierżant — niech nam pan powie w zaufaniu — co pan o tem wie. Stryj tak pana lubił, że musiał się panu

28 zwierzyć. Jeżeli nam pan powie, co on za mierzal...

— Nie wiem. Nie wiem — odparł Court zgnębanym głosem człowieka, któremu suszą głowę ciągle o to samo. — Już panu mówiłem, że nie z tego nie rozumiem. Nic. I powiem panu otwarcie, że stryj wcale za mną nie przepadał.

Zapanowało krótkie milczenie. W kancelarii słychać było cichy szmer liczących nóg, głosów i telefonów. W gabinecie doktora było okropnie gorąco. Nie mogłam wprost usiedzieć na miękkim fotelu. Sierżant patrzył bezradnie na Courta, a dr. Kuncce nie przestawał gładzić bródki.

— A jak to było z tym nowym eterem, który pański stryj miał wypuścić na rynek? — zapytał nagle sierżant. — Czy pan o tem coś wie?

— To nie eter — odparł cicho doktor.

— Niewiele — odparł Court, sięcując z rozszarganiem do kieszeni, z której wyjął papierośnięcie, a z niej niepewnie palcami papierosa. Chował ją już, gdy spostrzegł, że nie poczeszował tamtych i wyrwał ją szybko spowrotem. Sierżant wyciągnął rękę, ale gdy doktor odmówił, sierżant zrobił niepewną minę i cofnął rękę bez papierosa

— Doktor pozwoli mi zapalić? — zapytał Court.

— Ależ proszę bardzo — odparł dr. Kuncce wbrew temu co myślał bo jest z natury delikatofek.

— Więc pan nie wie dużo o tym eterze? — powrócił do tematu sierżant Lamb.

— To nie eter — mruknął pod wąsem doktor, a Court powtórzył ściągając brwi:

— Niewiele.

— Ale co pan wie?

— To, co wszyscy. Wynaleziono ten środek w naszych zakładach, ale ja nigdy nie miałem wiele do czynienia z interesami stryja. Wiem tylko ogólnie, że Senjon ma zastąpić eter, jako coś dużo lepszego. Jeżeli się to sprawdzi będą z tego wielkie zyski. O ile mi wiadomo, Senjon nie jest jeszcze zupełnie wypróbowany. Nieraz słyszałem o odkryciach tego rodzaju, które w praktyce zawiodły.

— W każdym razie — dr. Kuncce przerwał, żeby strzepnąć z jedwabnego rękawa strzepek pakul — formuła musi być interesująca.

W chłodnych oczach Courta mignął przelotny błysk.

— Ja o tem nie mogę dużo powiedzieć — rzekł swobodnie. — Nie będąc ani chemikiem, ani aptekarzem, ani — teraz on strzepnął pyłek z rękawa, co mu zajęło spora chwilę — ani lekarzem, nie poznał bym się na tem, nawet gdybym zobaczył.

Nie wiem, czy dr. Kuncce rozmyślił naprowadził ciężką inteligencję sierżanta na kwestję formuły, czy on sam przypominał sobie o jej ewentualnej ważności. Dość, że zapytał przedko:

— Gdzie jest ta formuła, panie Melady?

— Doprawdy nie wiem — odparł Court

po momencie naprężonego milczenia. Popa-

Marcelina Sembrich-Kochańska

słynna śpiewaczka operowa, zmarła w Nowym Jorku w 76 roku życia.

Polacy lubią dowiadywać się o własnych wartościach od obcych. Na podstawie książki Francuza Pierre Francastel „La Pologne Pittoresque” red. Poraj przypominaj słuchaczom, że Polska jest niemiernie ciekawym krajem od tych, do których barwne ogłoszenia towarzystw turystycznych zachęcają nas na wycieczki.

Człowiek wobec morskich przestworzy. Zachęca słuchaczy radja do interesowania się odczytami prof. Siedleckiego z Krakowa było próżną stratą czasu. Wystarczy tylko powiedzieć, że w poniedziałek dnia 21 stycznia rb. o godz. 21.45 ten znakomity prelegent mówić będzie o człowieku w obliczu mórz i oceanów. Jest to dalszy odczyt ze znanego radjostłuchaczom cyklu popularno-naukowych odczytów radjowych, p. t. „Życie wśród przestworzy oceanu”.

Programy stacji radiowych.

Wtorek 22 stycznia 1935.

Kraków, (207) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Transmisja z Warszawy 15.30 Transmisja z Warszawy; 15.35 Pogadanka: „Paczki żywnościowe, jako tania wymiana artykułów spożywczych”; 15.45 Transmisja z Warszawy; 17.00 Muzyka symfoniczna z płyt; 17.25 Transmisja z Warszawy; 17.50 Skrzynka techniczna; 18.00 Po radnik turystyczny; 18.10 Wiadomości bieżące 18.15 Transmisja z Warszawy i Poznania; 19.30 Utwory skrzypcowe z płyt; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe z Warszawy; 19.56 Lokalnie wiadomości sportowe; 20.00 Transmisje ze Lwowa i Warszawy; 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 Muzyka popularna z płyt; 22.45 Odczyt w języku esperanto; 23.00 Tr. z Warszawy.

Lwów, (3774) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 12.45 Opowiadanie dla dzieci; 17.50 Skrzynka techniczna; 18.00 Życie kulturalne i artystyczne; 18.05 „Mody”; 20.00 Obrazek muzyczny „Sen austriackiego re-

zerwisty”; 22.45 Minuty literackie; 23.00 Transmisja z Warszawy.

Warszawa, (1345) G.: 6.45 Sygnał czasu i koleda; 6.50, 7.07 7.25 Muzyka poranna z płyt; 6.52 Gimnastyka; 7.15 Dziennik poranny; 7.35 Chwilka pań domu; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Wiadomości meteorologiczne; 12.05 Przegląd prasy; 12.10 Koncert 12.45 Pogadanka dla dzieci; 13.00 Dziennik południowy; 13.05 D. e. koncertu; 15.30 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Muzyka lekka; 16.45 Skrzynka PKO; 17.00 Muzyka z płyt; 17.25 Skrzynka językowa; 17.35 Piosenki; 17.50 Skrzynka pocztowa techniczna; 18.00 Wiadomości rolnicze; 18.10 Koncert muzyki polskiej z płyt; 18.45 „Powstanie styczniowe; w twórczości Żeromskiego”; 19.00 Recital z Poznania; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Muzyka z płyt 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 Obrazek muzyczny ze Lwowa; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy w Polsce; Stowarz. Miłośników Dawnej Muzyki; 21.45 Piosenki z płyt; 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 Muzyka salonowa z płyt; 22.45 Odczyt w języku esperanto; 23.00 Wiadomości meteorologiczne; 23.05 Muzyka taneczna.

Katowice, (3958) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 15.35 Wiadomości gospodarcze; 18.00 „Dom a szkoła”, odczyt; 19.56 Lokalnie wiadomości sportowe; 22.15 Muzyka lekka i taneczna z płyt; 22.45 Fragment z noweli.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE

WŁADYSŁAW BOŁONSKI

KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.

B. OSEROFFICANT
w nędzy — szuka posady
120 zł. mies. Louczak —
Kanonicza.

DOM do sprzedania. —
Kraków, Kąciak 6. Wiado-
mość 6 wieczór.

trzył na spopielony koniec papierosa, szukał wzrokiem popielniczki i nie widząc jej nigdzie, podniósł wysoko brwi. — Doprawdy nie wiem — powtórzył.

— Pan nie wie. Ale chyba pański stryj chował taką ważną rzecz w safesie? W banku? Albo u siebie w biurze? I czy nie miał kopij?

— Należałoby przypuszczać. — Court strzepnął delikatnie niebieski koniuszek papierosa, który opadł popiołem na dywan. Na ten widok doktor wstał z pośpieszną niechęcią i sięgnął do szuflady po popielniczkę, którą postawił Courtowi przy łokciu. Ten mruknął podziękowanie, a ja odniosłam dziwne wrażenie, że byłam świadkiem walki, z której wyszedł zwycięsko Court Melady. Zważywszy na spokojne opanowanie i niezgłębione oczy doktora, było to trochę absurdalne.

— Chociaż — zaczął Court — znając mego stryja należałoby raczej przypuścić, że postąpił nie tak, jakby postąpił przeciętny człowiek. Wątpię, czy ta formuła ukrywa się w jakimś safesie i wiem, że nie było żadnej kopji. Stryj ufal tylko sobie.

— Więc pan wie, gdzie ta formuła jest? — Nie. Gdybym siedział przekazałbym ją żonie, która w razie nieobecności stryja ma do niej główny klucz.

— Więc pan przypuszcza, że on ją gdzieś ukrył? — zapytał badawczo sierżant.

Court wzruszył ramionami.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Krajobraz, podróże, turystyka.

Saneczkarstwo w Polsce.

Polski Związek Narciarski organizuje V Europejskie Mistrzostwa Saneczkarstwa które odbędą się w Krynicy od 9 do 11-go lutego. Impreza ta posiada charakter wybitnie międzynarodowy.

Saneczkarstwo w ostatnich czasach, dzięki narciarskim biegom zjazdowym i slalomom, doznało wielkiego rozwoju, będąc sportem również o wartościach widowiskowych i emocjonalnych, jak wspomniane zjazdowe zawody narciarskie. Związki saneczkarstwa zagranicą w szczególności w Niemczech, Austrii i Czechosłowacji liczą już setki klubów i dziesiątki tysięcy członków.

Sport saneczkarstwa wyszedł daleko poza ramy niewinnych zjazdów dla dzieci i dorastającej młodzieży, stał się sportem po ważnym, niezwykle trudnym, wymagającym stosowania precyzyjnej techniki i taktyki jazdy, oraz znakomitego i wyspecjalizowanego sprzętu. Sprzęt stanowią w zwykłej formie saneczki według systemów konstrukcyjnych, jakie przyjęły się w krajach alpejskich, o określonej wadze do 20 kg. Płozы rasowych sanek posiadają formę lekko wygiętego łuku i w ten sposób nadają się do jazdy krzywoliniowej na skrętach, będąc łatwo zwrotne, ale niemniej na odcinkach prostych muszą być starannie sterowane, jeżeli chce się utrzymać żądany kierunek. Zważyć trzeba, że jazda taka odbywa się z szybkością przeciętną do 70 km na godzinę.

Zawody odbywają się na torach specjalnych o spadku przeciętnym 10 do 15 procent. Tor saneczkowy w Krynicy jedyny w Polsce specjalny do tego celu, posiada 13 procent spadku, oraz 13 krzywizn zabudowanych o stosownych promieniach, stanowiąc jeden z najlepszych tego rodzaju obiektów mając w Europie swą sławę. Tor w Krynicy jest zaopatrzony wieżą rozbiegową, oraz krzywizną kończącą, przy czem konstrukcja jego czyni go bezpiecz-

nym, ale niemniej trudnym obiektem sportowym. Nawierzchnia toru saneczkowego jest zaopatrzona w pauczer lodowy, grubości do 10 cm., sporządzony z mieszaniną wody i śniegu, która to zamrażnięta daje idealnie gładką powierzchnię przysposobioną do jazdy sankami.

Polska wciągnęła się w saneczkarstwo w roku 1929 dzięki zrozumieniu rzeczy przez znakomity zarząd Uzdrawiska, w Krynicy, który jakby przewidział erę rozwoju saneczkarstwa. Celem rozpowszechnienia sportu saneczkarskiego, urządzony został w Krynicy w dniu 20 bm. oboz w ramieniu Państwowego Urzędu WF. i PW. — Instruktorami obozu będą nasi najlepsi zjazdowcy, niewykluczony jest też trener zagraniczny, z którym PZN. prowadzi pertraktacje.

Dotychczas zapowiedzieli swoje przybycie do Krynicy na zawody Niemcy, Austrija, Czechosłowacja, Węgry, a spodziewane są zgłoszenia ze Szwecji, Szwajcarii i Włoch.

Podczas mistrzostw saneczkarskich w Krynicy obradować będzie kongres saneczkarski, na którym będą rozpatrywane wszelkie organizacyjne sprawy saneczkarstwa, a w szczególności taktyki, mającej być zastosowanej na terenie Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, celem uznania sportu saneczkarskiego, jako sportu należącego do zakresu rozgrywek Olimpijskich. Dotychczas w rozgrywkach Olimpijskich miał zastosowanie jedynie bobsleigh, oraz mało rozwinięty skeleton, również amerykański toboganing, ten ostatni zupełnie w Europie nieznan. Skeleton toboganing są to sanki dla jazdy w pojedynkę w pozycji leżącej, stanowią bardzo niebezpieczny sport, który się u nas nie przyjął, a jednak zarejestrowany jest jako sport Olimpijski. Saneczki, sport mas ludowych dotychczas był poza obrębem Olimpiady. K. P.

Turystyka w bilansach płatniczych państw

W cennej pracy Sekretariatu Ligi Narodów „Ballance des Paiements 1931 32“ znajdujemy cenne uwagi dotyczące znaczenia ruchu turystycznego dla bilansów płatniczych poszczególnych państw. Wedle danych zawartych w powyższym dziele, cała suma wydatków turystów zagranicą wyniosła w całym świecie w roku 1929, prawdopodobnie przeszło 1.700.000.000 dolarów. Suma powyższa równa się około 5 procent wartości towarów będących przedmiotem międzyklubowego handlu.

Sumy wydatków turystów w całym świecie w okresie pomiędzy latami 1929 32 spadły prawie o 50 proc. Spadek powyższy jest jednak o wiele mniejszy aniżeli spadek wartości międzynarodowego handlu, który był znacznie większym.

Praca Ligi Narodów ustala dalej wielki wpływ na kształtowanie się wzajemnych stosunków turystycznych pomiędzy państwami wywieramy przez różną stałość waluty i różne poziomy cen. Kraje o niskim poziomie cen i zdawał. pleńdązu przyciągały ku sobie silnie turystów, aniżeli kraje o wysokiej walucie i wysokim poziomie cen.

Rzecz wysoce charakterystyczna, iż naj silniejszy spadek dochodów ciągniętych z turystów zagranicznych, notują Francja, Szwajcarya i Włochy. Francja wykazała w roku 1929 czyste saldo turystyczne w wysokości 333 milionów dol., a w roku 1932 już tylko 98 milionów dolarów, a Szwajca-

rja z salda czynnego w wysokości 61 milionów dolarów w roku 1928 spadła do salda czynnego w wysokości 47 milionów dolarów w roku 1930. Silnym również jest spadek dodatniego salda turystycznego we Włoszech. Wynosiło ono w 1927 roku 117 milionów dolarów, a w roku 1932 tylko 45 milionów dolarów.

O ile chodzi o Polskę to wedle danych zawartych w omawianej pracy Ligi Narodów, turyści zagraniczni pozostawili w Polsce w latach:

1927	8 000.000 dolarów
1928	11.000.000 dolarów
1929	18 700.000 dolarów
1930	17.700.000 dolarów
1931	19.600.000 dolarów

Polscy natomiast turyści wydali w tych samych latach zagranicą następujące sumy:

1927	13.700.000 dolarów
1928	19.000.000 dolarów
1929	18.500.000 dolarów
1930	27.500.000 dolarów
1931	20.500.000 dolarów

Ujemny bilans turystyczny Polski wynosił więc w latach: 1927 — 5 milionów 700 tysięcy dolarów w 1928 — 8 milionów dolarów; w 1930 — 9 milionów 800 tysięcy dolarów; a w 1931 — 10 milionów 300 tysięcy dolarów. Dodatnie saldo turystyczne osiągnęliśmy tylko w roku 1929, i to w wysokości 200.000 dolarów. O. S.

Zawody międzynarodowe.

Narciarska Grupa Olimpijska po przejściu treningu pod kierunkiem trenera norweskiego Vaage przygotowuje się obecnie do wyjazdów na zawody międzynarodowe zagranicę. Skład ekspedycji nie został jeszcze definitywnie ustalony, pewnym jest jednakże, że wezmą w niej udział narciarze: Br. Czech, St. Marusarz, I. Łuszczek, P. Kolesar, St. Karpel, M. Orlewicz, M. Górski, St. Skupień.

Terminarz startów naszej ekipy przedstawia się następująco: 23 stycznia do 3 lutego mistrzostwa Niemiec w Garmisch-Partenkirchen. 7 lutego w Krynicy — bieg 50 km. o mistrzostwo Polski. 13—18 lutego Szczyrbskie Jezioro zawody F. I. S.

Najważniejszym wydarzeniem sezonu będą mistrzostwa Polski w Zakopanem. Podobnie, jak w roku ubiegłym mistrzostwa zjazdowe, jak również mistrzostwo o programie klasycznym będą rozegrane w jednym terminie, a mianowicie w dn. 22 do 26 lutego. W mistrzostwach zapewniony jest udział drużyny szwedzkiej, która przybędzie ze Szczyrbskiego Jeziora w sile około 10 osób. Również zapewniony jest przyjazd narciarzy norweskich w sile około 9 osób. Po mistrzostwach, kilku czołowych narciarzy weźmie udział w zawodach zjazdowych w Wengen, oraz w słynnym biegu o puchar Kandahar w Mürren. Wyjazd do Szwajcarii zostanie poprzedzony obzem zjazdowców w Zakopanem.

Budowa „Igle“ w Polsce.

Ze Szwecji powrócili delegowani przez PZN. pp. Gisman i Kędzior, którzy brali udział w kursie obozownictwa zimowego w Storlien. Przedewszystkiem chodziło tam o poznanie sposobu budowania domków lodowych, t. zw. „Igle“. Doświadczenia z kursu w Storlien są bardzo bogate i niewątpliwie zostaną wykorzystane w szerokim zakresie przez narciarzy polskich.

Zagraniczne wycieczki turystyczne do pobojuwisk polskich.

W sferach turystycznych rozważana jest obecnie sprawa zorganizowania zagranicznego ruchu turystycznego do pobojuwisk polskich, emigrantów wojennych, oraz nieobecności zwłazanych z historią Wielkiej Wojny. W szczególności projektuje się zorganizowanie wycieczek do pobojuwisk z Niemiec, z Węgier, z Czechosłowacji i Austrii. Celem tych wycie-

czek byłyby m. in. pobojuwiska pod Limanową i pod Gorlicami i okopy wojenne na kresach wschodnich.

W maju r. b. przypada 20-ta rocznica bitwy pod Limanową; w związku z tem projektowane jest zorganizowanie wielkiej wycieczki do pobojuwisk i okopów wojennych.

Tow. Przyjaciół Doliny Popradu.

W Żegiestowie utworzone zostało „Towarzystwo Przyjaciół Doliny Popradu“. Towarzystwo to, w skład którego weszli przedstawiciele wszystkich zdrojowisk nadpopradzkich, jak Żegiestowa, Muszyny, Piwnicznej, Rytra oraz przedstawiciele Krynicy i pow. nowosądeckiego, na odbytym ostatnio zebraniu członków uchwaliło program na najbliższy okres. Do najważniejszych punktów programu zaliczyć należy: budowę drogi wzdłuż doliny Popradu, rozszerzenie większego nadzoru nad wyrębem lasów w okręgu uzdrowisk oraz propagandę wartości klimatycznych doliny Popradu.

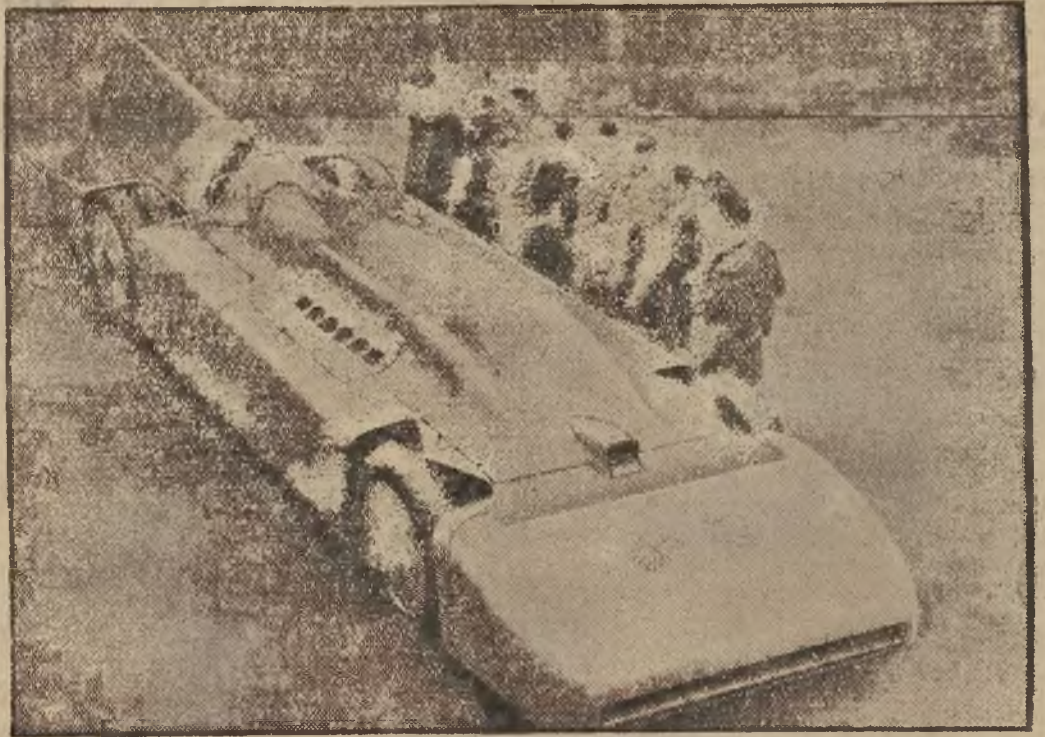
Ekspedycje narciarskie w Sowietach.

W Swierdłowsku na Uralu bawią obecnie 3 ekspedycje narciarskie. Pierwsza, w składzie 5 podoficerów czerwonej armii odbywa marsz Chabarowsk—Moskwa; wyruszyła z Chabarowska 1 paźdz. i przebyła już 7000 klm. Druga — 5 oficerów — wyruszyła 7-go listopada z Nierczyńska i przebyła 5032 klm. w ciągu 56 dni marszu. Ze Swierdłowska obie drużyny wyruszają do Moskwy, dokąd mają przybyć 15 lutego br. Trzecia drużyna, maszerująca na trasie Tiumeń—Moskwa składa się z 8 oficerskich żon i przybyła ma do Moskwy 23 lutego. Pierwsze 200 klm. zespół ten przebył przy 42 st. mrozie. Jest to pierwszy w historii kobiecy marsz narciarski na tak długim dystansie. W dniu 16 bm. wszystkie trzy drużyny wyruszyły ze Swierdłowska

Ruch w Górnicy

„KALENDARZ NARCIARSKI“. Ukazał się na półkach księgarskich „Informacyjny Kalendarz narciarski“ na sezon 1934—1935, wydany przez Polski Związek Narciarski od lat siedmiu. Kalendarz zawiera szereg wyczerpujących informacji z zakresu organizacji PZN i turystyki narciarskiej, jak np. listę towarzystw związkowych z adresami, listę sędziów i nagrodzycieli narciarstwa PZN, listę przewodników

Samochód wyścigowy „Niebieski ptak“

na którym angielski zawodnik Sir Malcolm Campbell zamierza pobić na torze wyścigowym w Daytona Beach na Florydzie swój rekord szybkości.

Latarnie drogowskazami na Saharze.

Z Casablanca wyruszyła ekspedycja celem wybudowania 6 latarni w różnych punktach Sahary, oddalonych od siebie mniej więcej o 100 km.

Ekspedycja ta wyruszyła na kilku ciężarowych samochodach, wioząc ze sobą sprzęt i materiał do budowy latarni. Latarnie te będą miały zasięg oświetlenia 100 km. i będą skonstruowane tak, by mogły wskazywać drogę samochodom, lotnikom i karawanom.

Loty przez Saharę odbywają się jedynie w nocy i ponieważ w dzień rozpalone powietrze tworzy wiry, dziury powietrzne. Sahara w nocy ma właściwość wyjątkowo dalekiego zasięgu światła i jego widoczności.

Obecnie już istnieje jedna latarnia pośrodku Sahary i nazywa się Bidon V. Na Bidonie V znajduje się jedynie dozorca,

Arab strzegący 20.000 litrów benzyny i 5 tysięcy oliwy lotniczej.

Poprzednik obecnego dozorca zmarł niedawno tragiczną śmiercią ponieważ miał nieostrożność sprzedać zapas swojej wody przejezdnyim automobilistom po 20 franków szwajcarskich za litr, licząc na normalne, raz na dziesięć dni zaopatrywanie w wodę. Woda przybyła jednak z trzydniowym opóźnieniem. Na Saharze brak plynu w przeciągu 36 godzin może już spowodować śmierć z pragnienia.

Przewidziane punkty na budowę latarni są następujące: 1) w Reggan, 2) — Aouf w odległości o 90 km., 3) Aoufen u wejścia do Tanerrouft, 4) Bidon V, 5) Tessalit, 6) Agelok, 7) w Gao. Same latarnie będą oświetlone gazem, będą tak zbudowane, że zapas gazu dla każdej wystarczy na dwa lata stałego oświetlenia bez dozoru i zaopatrywania.

Górnicy Górnicy, spis schronisk i stacyj narciarsko-turystycznych, spis wydawnictw narciarskich odnoszących się do terenu Karpat, wskazówki o smarowaniu nart, postanowienia konwencji turystycznej z Czechosłowacją etc. etc.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowane prenumeraty.